

er gaaet videre, end vi, før vi bleve Medlemmer af Fællesudvalget, havde tænkt os at ville kunne komme til at gaae; men vi have i Erkjendelse af, at det var overmaade usseligt, at Bærnepligtsloven maatte udkomme i nærværende Samling, anseet det for vor Pligt at strække os saa langt, som det efter vor Overbeviisning var muligt. Det er — idetmindste kan jeg sige det for mit eget Vedkommende — kun meget modstræbende og kun under det Tryk, som har hvilet paa os Allesammen, for at Voven kunde komme ud, at vi have gjort det Skridt, vi have gjort, idet vi nemlig foreslaae at fritage ordinerede Bærnepligtige for Tjeneste i Forstærkningen. Der er en Tilføining angaaende de af Staten anerkjendte Religionsfunds Geistlige, hvilken Bestemmelse det ærede Thing vil see ogsaa findes i Mindretallets Forslag, saa at altsaa hele Udvalget derom er enigt. Dette Spørgsmaal har ikke tidligere i Folkethinget været særffilt behandlet, men det har været vor Mening, at forsaavidt man i de Lande, hvor disse Religionsfunds udgjøre Befolkningens store Fleerhed, ikke fordrer Bærnepligten udført af de Geistlige, kunde man tænke sig, at der kunde fremkomme, om ikke virkelig begrundede Klager, saa dog Klager fra disse Landes Side over, at man her i Landet paalagde disse fremmede Religionsbænderes Geistlige en Bærnepligt, som man hjemme hos dem selv ikke kjendte Noget til. Dette kunde muligviis foranledige diplomatiske Forhandlinger — man kan ikke vide det — og derfor have vi fundet, at det, da Talen her ikke er om mange Personer, og Spørgsmaalet er et andet end for Folketjensens Geistlige, vilde være rigtigt at lægge det i Regjeringens Haand at fritage de paagjældende Geistlige for at udføre deres Bærnepligt. Vi have naturligviis ikke antaget, at dette vilde være eensbetydende med, at alle de Geistlige, om hvilke der her er Spørgsmaal, skulde fritages; vi have antaget, at Regjeringen vil overveie, hvorvidt der maatte være antagelige Grunde til at fritage et eller andet af disse Religionsfunds Geistlige. Vi have ikke villet indlade os paa her at opstille bestemte Regler, men jeg skal f. Ex. nævne de mosaiske Troesbænderere. Der er ikke noget

Land, hvor man kan sige, at deres Troesbænderelse findes hos den største Deel af Befolkningen, at der er Jøbedommen hjemme, og derfor vilde Grundene til at fritage de jødiske Geistlige efter min Mening — men her taler jeg kun for mig selv — ikke være saa store som med Hensyn til de Geistlige, der høre til andre Religionsfunds, som i andre Lande udgjøre Befolkningens Fleertal. Dette er imidlertid kun eet Hensyn, der kan ogsaa være andre Hensyn, som Regjeringen maatte tage; jeg vil blot forvare os imod, at vi skulde have meent, at vort Forslag maatte føre til Fritagelse for alle Religionsfunds Geistlige. Til dette Fleertallets Forslag er der stillet Underændringsforslag af to af Fleertallets Medlemmer. Med Hensyn til det første af disse Underændringsforslag, skal jeg ikke yttre mig videre, før det ærede Medlem, der har stillet det (Falleen), har havt Ordet og begrundet det. Med Hensyn til det andet skal jeg, da det Medlem, der har stillet det (Rasmusen), ved Familieforhold er nødsaget til meget mod sit Dulle at være fraværende ved denne Behandling, kun for hans Vedkommende sige saa meget — hvad jeg ogsaa antager, at det ærede Medlem, som har stillet det første Underændringsforslag, vil sige for sit Vedkommende — at han stemmer for Fleertallets Forslag, uanset om hans Underændringsforslag maatte blive forkastet; han vilde jo heller ikke kunne være Medlem af Fleertallet, naar hans Stilling ikke maatte betragtes saaledes. — Hvad de fra Mindretallet foreliggende Forslag angaaer, da har Fleertallet ikke paa nogen Maade kunnet gaae ind paa dem; thi det har forekommet os, at Vedtagelsen af disse Forslag omtrent vilde være det Samme, som at lade § 2 i Bærnepligtslovudkastet, saaledes som det kom fra Regjeringen, blive bestaaende. Det er andre Ord, der bruges, men Følgen af at vedtage Forslagene vil blive den samme, som om man uden videre havde vedtaget Lovkastets § 2. Der er endogsaa her i en vis Henseende gjort et Tilbagestrid, thi medens § 2, saaledes som den forelaa, ikke sagde Noget om, hvad der ikke maatte stee, saa er det her sagt, at de Ordinerede, der, efterat have opfyldt deres Bærnepligt i 4 Aar, maatte blive indkaldte i Krigstid, kun maae anvendes som Præ-